

EURÓPSKY PARLAMENT

ZVLÁŠTNE VYDANIE

**ZASADANIE EURÓPSKEJ RADY
dňa 17. a 18. júna 2004
v Bruseli**

**PREJAV PREDSEDU, p. PATA COXA
ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA**

02/S-2004

Generálne riaditeľstvo predsedníctva

SK

SK

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

PREJAV PREDSEDU EURÓPSKEHO PARLAMENTU PATA COXA NA ZASADNUTÍ

EURÓPSKEJ RADY

PIATOK, 18. JÚN 2004

BRUSEL

VOĽBY DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Toto je prvé zasadnutie Európskej rady po voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa uskutočnili 10. - 13. júna, a ktoré predstavovali najväčšiu skúšku nadnárodnej a celoeurópskej demokracie, aká sa kedy v Európe uskutočnila. Ako predseda Európskeho parlamentu vám musím povedať, že napriek špecifikám jednotlivých výsledkov, považujem tieto voľby z dvoch hľadísk za sklamanie.

Relatívne nízka účasť - dosahujúca rovnakú úroveň ako v roku 1999 v Európe s 15-timi členmi (49%), ktorá bola poznačená vysokou neúčastou vo väčšine nových členských štátov (26%) - potvrdzuje, čoho sa mnohí z nás obávali: problematický prístup mnohých ľudí k EÚ a nedocenenie naozajstných výhod, ktoré EÚ prináša do ich každodenného života.

Po druhé, rastúca podpora euroskeptických a v niektorých prípadoch eurofóbných síl naznačuje negatívny trend ľahostajnosti prechádzajúcej do nepriateľstva, ktorý sa prejavuje zo strany malej, ale významnej menšiny voči celému projektu zjednotenej Európy.

Tieto voľby boli nevyužitou príležitosťou. Príliš veľa strán bolo zameraných na národné alebo vlastné záujmy. Európa bola v týchto voľbách vo veľkej miere chýbajúcim článkom.

Vysokí politickí predstavitelia sa teraz musia aktívne angažovať v boji o priazeň občanov EÚ. V opačnom prípade môžu negatívne trendy naďalej rásť a projekt zjednotenej Európy nezaznamená žiadny pokrok. Výsledky nesplnili predovšetkým očakávania Európskeho parlamentu, musia však byť varovaním aj pre všetky ostatné inštitúcie. ***Dúfajme, že vlády, ktoré po tomto víkende budú viesť kampaň za ratifikáciu, ak musí byť daná otázka schválená v referende, začnú konať.***

Zodpovednosťou európskych politických predstaviteľov je teraz postaviť sa za Európu. Našu víziu Európy musíme obhajovať spôsobom, zrozumiteľným pre ľudí. Európa, ktorú obhajujeme, musí mať skutočný význam pre ľudí. Európa nie je len najúspešnejším projektom zmierenia, ktorý sa kedy vo svete zrealizoval, ale dotýka sa aj oblastí voľných pracovných miest, bezpečnosti, lepšej infraštruktúry a vysokých noriem ochrany životného prostredia. Týka sa ja zabezpečovania ekonomického rastu, prosperity a bezpečnosti pre ľudí. Ak spojíme naše politické ambície pre Európu s prospechom pre našich občanov, ak zdôrazníme európsku dimenziu otázok, o ktorých vieme, že ich zaujímajú - nezamestnanosť, terorizmus, kriminalita, budúcnosť penzijných fondov, ekonomický rast a osobitne v prípade nových členských štátov aj poľnohospodárstvo - obrátíme smerovanie a možno sa nám podarí znovu vyvolať nadšenie pre zjednotenú Európu, ktoré tak veľmi chýbalo počas minulého víkendu. Je potrebné zamerať sa pritom na podstatné veci a výkon svojich úloh.

*

* *

PRIESTOR SLOBODY, BEZPEČNOSTI A SPRAVODLIVOSTI; BOJ PROTI TERORIZMU

K najdôležitejším cieľom, ktoré sú pre ľudí najpodstatnejšie, a ku ktorým môže Európa výrazne prispieť, patria bezpečnosť a spravodlivosť v súlade s predchádzaním terorizmu a vytváraním spoločného priestoru slobody. Dnes preto opakujem výzvu na uskutočnenie zasadnutia Európskej rady pod názvom „Tampere II“, ktorú Parlament predložil 11. marca, s cieľom prehodnotiť skúsenosti v oblasti politickej činnosti za posledných päť rokov - tak neúspechy ako aj úspechy - a využiť impulz z dnešného stretnutia na vypracovanie nového strednodobého programu, s dôrazom na politickú naliehavosť a strategické zámery. Mojou špeciálnou požiadavkou na vás v tomto smere je, aby Rada ministrov v tejto oblasti, ktorá je citlivá pre občanov, vypracovala legislatívu, nie však bez účasti národných parlamentov alebo Európskeho parlamentu, ale otvorene, prostredníctvom skutočného dialógu s poslancami.

ROZŠÍRENIE

V predbežných záveroch predsedníctvo správne zdôrazňuje, že Bulharsko a Rumunsko tvoria súčasť nezvratného procesu piateho rozšírenia Európskej únie. V mene Európskeho parlamentu vítam podstatný pokrok, ktorý dosiahli obidva štáty v prístupových rokovaniach, najmä uzavretie všetkých kapitol v rámci rokovaní s Bulharskom počas tohto týždňa. Parlament vyslovil osobitné znepokojenie nad priebehom reformného procesu v Rumunsku. Ak Rumunsko nedokončí reformy, hrozí mu, že sa v procese rozšírenia začne odlišovať.

Parlament víta myšlienku otvorenia rokovaní s Chorvátskom začiatkom roku 2005. Podľa vašich záverov, pán predseda, by bol posun do ďalšej fázy v prístupovom procese Chorvátska, podnetom pre novú európsku perspektívu pre oblasť západného Balkánu.

Pokiaľ ide o Turecko, bude úlohou Európskej rady v decembri, aby sa na jej zasadnutí určil dátum pre otvorenie rokovaní. Európska rada sa bude riadiť správou Komisie, ktorá sa očakáva na jeseň. Dúfam, že uznáte za vhodné, vyjadriť naše uznanie trvalému reformnému úsiliu v Turecku a veľmi pozitívnej úlohe, ktorú Turecko zohralo pri rokovaní a pri presadzovaní cieľov Annanovho mierového plánu. V Európskom parlamente sme s mimoriadnym potešením privítali prepustenie Leyly Zana, víťazky Sacharovovej ceny, a jej kolegov.

*
* *

Dnes sa k vám prihovám trinásty a zároveň posledný raz od môjho zvolenia do funkcie predsedu Európskeho parlamentu. Podľa môjho názoru ukázal Európsky parlament v období, počas ktorého som mu predsedal, že dokáže byť pri tvorbe zákonov **vyspelým a spoľahlivým partnerom** Rady ministrov a Európskej komisie, a že v rámci jeho činnosti je politika vždy na prvom mieste.

V priebehu minulých piatich rokov si Európsky parlament plnil svoje inštitucionálne úlohy **efektívnym a zodpovedným** prístupom k výkonu svojich legislatívnych právomocí. V priebehu minulých piatich rokov bolo úspešne uzavretých 403 spoložhodovacích konaní a 86 rokovaní v zmierovacom výbore - čo je o 250% viac ako v predchádzajúcom päťročnom období. Prijaté neboli len dva návrhy - smernica o akvizíciách a fúziách v roku 2001 a smernica o prístavných službách v roku 2003.

Parlament sa v týchto prípadoch zjavne **nechcel dostať až za hranice svojich právomocí**. Takmer jedna tretina legislatívnych konaní bola zrýchlená a právne úpravy boli v rámci nich prijaté Parlamentom v prvom čítaní, zatiaľ čo polovica zo všetkých legislatívnych úprav bola schválená prostredníctvom „predzmlievacieho konania“, čo spôsobilo to, že len jedna pätina zostala pre zmlievacie konanie. Jednoducho povedané, Parlament a Rada využívali strategicky a trpezlivo uvažujúc legislatívne nástroje na dosiahnutie politických cieľov.

Keď som sa vám prihovárал prvý raz v Barcelone, hovoril som o odstránení nedostatkov realizácie politiky pre občanov. V žiadnej inej oblasti sa táto potreba neprejavuje viac ako v rámci Lisabonského programu EÚ, kde **nedostatky v realizácii vedú k narušeniu spoľahlivosti** celého legislatívneho procesu. Je mi potešením vám oznámiť, že Parlament počas celého svojho funkčného obdobia vykonával svoje úlohy na sto percent a preukázal svoju pripravenosť konať rýchlo a s legislatívnou zodpovednosťou. Vďaka vašej spolupráci a spolupráci írskemu predsedníctvu, bol Parlament schopný ukončiť svoju činnosť v mimoriadnom „tempe“. Mali by sme v tomto trende pokračovať.

Určite si spomínate na to, že som, aj na rokovaní v Barcelone, navrhol **uzavretie medziinštitucionálnej dohody o skvalitnení procesu schvaľovania zákonov, prijatím sústavy smerníc** na dosiahnutie vyššej efektívnosti a prehľadnosti procesu prijímania zákonov Európskej únie. Kvalita našej legislatívnej práce je životne dôležitá. Je čas, aby sme **teraz začali plniť** dohodu, ktorú sme uzavreli.

Za prvé, som presvedčený, že by sa mala **konsolidácia a zjednodušovanie legislatívy** dostať do stredobodu nášho záujmu, a že by sme sa mali snažiť a použiť všetky naše dostupné zdroje na odstránenie jej ťažkopádosti. Mali by sme vytvoriť **spoločný a prioritný program všetkých troch inštitúcií, ktorý by obsahoval presný časový rozvrh**. Je potrebné, aby boli naše snahy o **jednoduchosť, prehľadnosť** a zabezpečenie **právnej istoty** legislatívy zreteľné vo výsledkoch našej práce.

Za druhé, mali by sme sa **vážne zamerať na alternatívy úprav uvedenej dohody**. Samozrejme, že musíme vykonávať našu činnosť v rámci celej Európskej únie, avšak **mali by sme to robiť lepšie a v menšej miere**. Ide pritom o otázku dodržiavania zásad subsidiarity, s ktorou naše inštitúcie súhlasia, avšak rovnako je to aj otázkou ovplyvňovania konkurencieschopnosti. Rozhodne nechceme nepotrebnými pravidlami a nariadeniami spomaliť rozvoj, ak sú k dispozícii prijateľné a prispôsobiteľné alternatívy.

Za tretie, potrebujeme sa čo najskôr dohodnúť na **všeobecných kritériách a metodike zhodnotení vplyvov** legislatívnych postupov, aby sme boli schopní lepšie určiť **rozpočtové a ekonomické** následky našej práce na **zamestnanosť, konkurencieschopnosť a životné prostredie**. Opakujem, ak nebudeme venovať našu snahu a všetky naše dostupné zdroje riešeniu týchto úloh, utrpí tým aj kvalita našej práce a koniec koncov to bude znamenať ujmu pre občanov Európskej únie.

Vo viacerých oblastiach verejnej politiky sa musíme posunúť od pochvál vyjadrených v najlepšom úmysle k praktickým výsledkom. Príliš často existujú rozpory medzi našimi politickými zámermi a našimi možnosťami, či politickou vôľou konať. **Hlavné úlohy budúcej Európskej komisie a Európskeho parlamentu budú zamerané na podstatné veci a výkon svojich povinností**. Tomuto výraznou mierou napomôže opätovné zdôrazňovanie potreby vysvetľovania verejného záujmu Európskej únie zrozumiteľným spôsobom.

Predovšetkým je potrebné, aby sme v našej kampani a pri komunikovaní so širokou verejnosťou hovorili o Európe, ktorá má skutočný význam pre ľudí. Musíme hovoriť o Európe hodnôt a neobmedzovať sa výlučne na sterilnú Európu zloženú z trhov alebo na zložitosť spoločnej poľnohospodárskej politiky, hoci sú to dôležité témy. Musíme ľuďom hovoriť o našej viere v pluralitnú demokraciu a jej kľúčovú úlohu pre projekt zjednotenej Európy.

Vytvorili sme novú európsku metódu. Nesmieme sa vyhýbať čo najširšiemu uplatneniu tejto metódy na multilaterálnej globálnej úrovni.

Tento program, založený na hodnotách, nás zaväzuje zdôrazňovať spoznávanie a budovanie nových **spoločných európskych hodnôt**. Je to náš nový obzor. Je to krok, ktorý **presahuje hranice Európy, ktorá sa snaží o svoju harmonizáciu**. Som presvedčený, že nová Európa, spevnená silnými hodnotami, sústredená na jasné záujmy, schopná vo väčšej miere konať a posilnená spoločnou politickou vôľou a víziou, môže úspešne čeliť globálnym výzvam dvadsiateho prvého storočia.

Európska rada má na tomto zasadnutí jednu dôležitú úlohu:

dohodnúť sa na dobrej ústave, ktorá ukončí obdobie našej inštitucionálnej sebaanalýzy, a ktorá však musí obsahovať záväzok získať podporu verejnosti, potrebnú pre ratifikáciu, a obnoviť po voľbách inštitúcie EÚ, najmä Komisiu. Nádejame sa, že sa vám počas tohto stretnutia podarí dosiahnuť tento cieľ. Toto bude najsilnejší signál pre euroskeptikov a tých, ktorí pochybujú o stálosti tohto zámeru: Európa opäť v hre; fungujúca Európa zložená z 25 členských štátov.

*
* *